

LA BANDERA ROJA

Cajei

El 1890 coincidint amb les primeres vagues internacionals en motiu del 1er de Maig convocades per la IIa Internacional, Frederic Engels escrivia: "El proletariat d'Europa i dels Estats Units repassa les seves forces, es mobilitza per primer cop com un exèrcit, una bandera, una classe". La bandera que aludia l'inseparable company de Marx era la roja.

Quina fou la primera aparició de la bandera roja? Segons hem tingut constància fou emprada per primer cop el 1768 a Londres com a símbol dels obrers al llarg d'una vaga de mariners. Els vaguistes l'empraren perquè era la bandera de batalla de l'Armada, però en aquest cas eren els obrers de marina qui batallaven contra els patrons.

La següent aparició és de nou a Londres el 1780. 100,000 treballadors marxaren cap a la presó de Newgate i l'incendiaren per protestar contra l'arbitrarietat judicial i el sistema penitenciari que permetia l'emprisonament massiu d'obrers i explotats.

El 1831 la bandera roja tornava a encapçalar de nou la classe treballadora, en aquesta ocasió a Gal·les. També fou enarborada pels revolucionaris francesos en el seu combat contra la monarquia entre 1789-1794, i en especial durant la lluita de juliol de 1791.

Però l'adopció generalitzada com a símbol de la classe treballadora hagué d'esperar fins el 1848 quan la bandera roja aparagué espontàniament a les barricades de París i d'arreu de l'Europa revolucionària.

Durant la Comuna de París el 1871, primer cop que els obrers prenen "el cel per assalt" –com diria Marx- la bandera roja de la classe treballadora onejà per tot París; havia esdevingut el símbol de l'emancipació. Pel 1890 dirigia les marxades del 1er de Maig per tot Europa, Austràlia, Amèrica fins al Japó. Un any abans, el 1889, el recent fundat Partit Laborista d'Anglaterra escrigué una cançó sobre la bandera roja que esdevingué l'himne del partit. Una de les estrofes diu: "La bandera del poble és profundament roja, una manta dels nostres màrtirs morts ... la sang del seu cor va pintar tota la seva mà." També a Itàlia hi trobem la cançó "Bandiera Rossa" himne del PCI. El 1917 la revolució bolxevic va convertir, amb l'afegit de la falç i el martell, la bandera roja en la de la URSS.

Per més informació:

- *Big Red Songbook* , Mal Collins, Dave Harker i Geoff White; Edicions Pluto, Londres, 1977 (en anglès).

- *1er de Maig – Breu història de la Festa Internacional dels Treballadors del 1886 a 1986* , Philip S. Foner; International Publishers, Nova York, 1986 (en anglès).